

Titl.
Obec Marianka
Školská 32
900 33 Marianka

V Bratislave, dňa 17.3.2014

VEC: Stanovisko k protestu prokurátora

Dňa 10.02.2014 bol obci Marianka doručený protest prokurátora k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Marianka, č. 3/2011 o verejnom poriadku, čistote, ochrane životného prostredia a o zneškodňovaní odpadových vôd na území obce Marianka, ku ktorému predkladáme nasledovné stanovisko:

Dňa 07.09.2011 obecné zastupiteľstvo obce Marianka schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Marianka, č. 3/2011 o verejnom poriadku, čistote, ochrane životného prostredia a o zneškodňovaní odpadových vôd na území obce Marianka (ďalej len „VZN“).

Proti vyššie uvedenému VZN podal protest prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky pod č. PD 107/131106-10, v ktorom konštatuje porušenie zákona, a preto žiada v lehote 30 dní od doručenia protestu rozhodnúť o proteste prokurátora a v lehote 90 dní odo dňa doručenia protestu prokurátora VZN zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktorého obsah bude v súlade s platnými právnymi predpismi.

K podanému protestu uvádzame nasledovné:

Protest prokurátora je v určitých častiach, a to konkrétne vo vzťahu k § 3 ods. 1, 3 a § 9 ods. 4 VZN dôvodný, a to z nasledovných dôvodov:

Vo vzťahu k § 3 ods. 1, 3 VZN

Prokurátor v proteste uvádza, že za čistotu a poriadok na verejných priestranstvách zodpovedá zásadne obec ako správca verejných priestranstiev (§4 ods. 3 písm. f) zákona o obecnom zriadení). Ďalej prokurátor uvádza, že obec môže vo VZN v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri výkone správy verejných priestranstiev upravovať práva a povinnosti len voči verejným priestranstvám, nie súkromným priestorom vo vlastníctve fyzických a právnických osôb hoci, by aj boli verejne prístupné. Obec nie je oprávnená podľa názoru prokurátora prenášať vlastné povinnosti vlastníka (správcu) verejného priestranstva na iné osoby.

K vyššie uvedenému tvrdeniu prokurátora je v prvom rade potrebné uviesť, že prokurátor je oprávnený v zmysle § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona o prokuratúre podať protest proti všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy, ak týmto všeobecne záväzným nariadením bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Protest prokurátora musí v zmysle § 22 ods. 3 zákona o prokuratúre okrem iného obsahovať presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré boli všeobecne záväzným nariadením obce porušené.

Napriek skutočnosti, že protest prokurátora vo vzťahu k ust. § 3 ods. 1, 3VZN neobsahuje presné označenie ustanovenia zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, ktoré bolo ust. § 3 ods. 1, 3 VZN porušené, navrhujeme obci, aby v tejto časti, protestu prokurátora vyhovel, a to z nasledovných dôvodov:

V zmysle § 4 ods. 3 písm. f) zákona o obecnom zriadení „*obec pri výkone samosprávy zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva **správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce.***“

V zmysle § 4 ods. 3 písm. g) zákona o obecnom zriadení „*obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, **udržiavanie čistoty v obci**, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu.*“

V zmysle § 4 ods. 3 písm. h) zákona o obecnom zriadení „*obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.*“

V zmysle § 3 VZN ods. 1 „*Za čistotu a poriadok na verejných priestranstvách a nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa na území obce zodpovedá ich vlastník bez ohľadu na to, akým spôsobom k znečisteniu došlo a je povinný bezodkladne znečistenie alebo neporiadok odstrániť. Vlastník je zodpovedný za estetický vzhľad celej nehnuteľnosti vrátane okien, fasád, soklov, brán, striech a plotov.*“

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákona o obecnom zriadení, obec v § 3 ods. 1 VZN za účelom ochrany životného prostredia obce a vytvorenia zdravých podmienok pre život v obci, určila povinnosť vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa na území obce, udržiavať poriadok a čistotu, resp. bezodkladne odstrániť znečistenie alebo neporiadok z dotknutej nehnuteľnosti. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že stanovením takýchto povinností by mohlo dôjsť k zásahu do ústavou garantovaného vlastníckeho práva fyzických a právnických osôb, navrhujeme vo vzťahu k ust. § 3 ods. 1 VZN, protestu prokurátora vyhovieť a napadnuté ustanovenie zmeniť tak, že povinnosť fyzických a právnických osôb odstraňovať neporiadok alebo znečistenie z ich nehnuteľností sa zruší.

V zmysle § 3 ods. 3 VZN „*Za čistotu a poriadok na verejných priestranstvách a nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa na území obce zodpovedá aj usporiadateľ, resp. zvolávateľ zhromaždenia, ktorý je po ukončení zhromaždenia povinný na vlastné náklady zabezpečiť vyčistenie a navrátenie do pôvodného stavu príslušnú časť verejného priestranstva a nahradiť prípadnú škodu spôsobenú účastníkmi zhromaždenia na verejnom priestranstve a zariadeniach verejného priestranstva.*“

Nakoľko obec je oprávnená ukladať povinnosti len vo vzťahu k verejným priestranstvám, na ktorých sa koná zhromaždenie, navrhujeme obci, aby vyhovela protestu prokurátora aj vo vzťahu k ust. § 3 ods. 3 VZN, a z napadnutého ustanovenia vypustila „*a nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa na území obce*“.

Vo vzťahu k § 9 ods. 4 VZN

Prokurátor v proteste uvádza, že § 9 ods. 4 VZN je v rozpore s § 13 ods. 9 zákona o obecnom zriadení, nakoľko uložiť pokutu za porušenie VZN vo vzťahu k právnickej osobe a fyzickej osobe podnikateľovi je oprávnená obec a nie starosta.

Zodpovednosť za porušenie VZN právnickou osobou alebo fyzickou osobou podnikateľom upravuje § 13 ods. 9 písm a) zákona o obecnom zriadení, v zmysle ktorého „*Obec môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6638 eur, ak poruší nariadenie.*“

Vzhľadom na skutočnosť, že v napadnutom ustanovení sa uvádza, že pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie ukladá namiesto obce starosta, navrhujeme obci v tejto časti protestu prokurátora vyhovieť a napadnuté ustanovenie zmeniť nasledovne:

„*Obec môže v správnom konaní v zmysle § 13 ods. 9 písm a) zákona o obecnom zriadení uložiť právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do 6.638,- EUR, ak poruší toto VZN.*“

Vo vzťahu k ostatným napadnutým častiam VZN považujeme protest za nedôvodný, a to z nasledovných dôvodov:

Vo vzťahu k § 2 ods. 1 VZN – pojem verejné priestranstvo

Podľa právneho názoru prokurátora je definícia verejného priestranstva neprimerane extenzívna, a preto je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Prokurátor v proteste uvádza, že obec je oprávnená definovať tento pojem avšak táto definícia musí vychádzať zo zákonného základu.

K uvedeným tvrdeniam prokurátora uvádzame nasledovné:

V zmysle čl. 68 Ústavy SR „*Vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.*“

V zmysle §6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení: „*Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*“

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že obec môže uplatniť svoju normotvornú právomoc na úpravu vecí územnej samosprávy v zmysle čl. 65 Ústavy a § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení kedykoľvek bez osobitného splnomocnenia v zákone.

V zmysle § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení „*Obec pri výkone samosprávy zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce*“

V zmysle § 2 ods. 1 VZN sa verejným priestranstvom rozumejú „*všetky miesta v obci, ktoré slúžia na verejné užívanie, sú bežne voľne prístupné, a to najmä komunikácie, chodníky, pešie mostíky – vstupy do dvorov, odvodňovacie rigoly, pásy zelene a svahy pozdĺž komunikácií, spevnené plochy, obecná zeleň, detské ihriská, športové ihriská, parky, nástupišťa a výstupišťa prostriedkov verejnej dopravy, námestia, cintorín, Sväté údolie.*“

Pojem verejné priestranstvo zákon o obecnom zriadení bližšie nedefinuje. Prokurátor v proteste namieta, že definícia pojmu vo VZN je neprimerane extenzívna, a preto je v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení. S tvrdením prokurátora však nie je možné súhlasiť, nakoľko samotná **extenzívnosť definície pojmu nezakladá jeho nezákonnosť, za predpokladu, že definícia pojmu neodporuje zákonu.** Prokurátor v proteste uvádza, že pri vymedzení pojmu verejné priestranstvo je potrebné vychádzať zo zákona o miestnych daniach a poplatkoch a za verejné priestranstvo je tak možné považovať **iba verejnosti prístupne priestory (pozemky) vo vlastníctve alebo správe obce, ak spĺňajú podmienku všeobecnej verejnej prístupnosti.** Uvedené tvrdenie prokurátora však nemá žiadnu oporu v platných právnych predpisoch Slovenskej republiky. Zákon o miestnych daniach vymedzuje pojem verejné priestranstvo výlučne len na účel zákona o miestnych daniach a poplatkoch a nie na účel zákona o obecnom zriadení, preto nie je možné vyvodit' záver, že na vymedzenie tohto pojmu musí byť aplikovaná práve definícia zo zákona o miestnych daniach a poplatkoch. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti, že úplne inú definíciu pojmu verejné priestranstvo obsahuje napr. zákon č. 84/1990 Zb. zhromažďovanom práve, ktorý v ust. § 18 stanovuje, že „*Verejným priestranstvom sa na účely tohto zákona rozumejú pozemné komunikácie (s výnimkou neverejných účelových komunikácií) ako námestia, triedy a ulice, ako aj ďalšie priestory pod šírym nebom prístupné každému bez obmedzenia.*“

Ak by sme pripustili, že za verejné priestranstvo by sa považovali iba **pozemky** vo vlastníctve alebo správe obce (tak ako tvrdí prokurátor), dospeli by sme k absurdnému záveru, a to, že za verejné priestranstvo by neboli napr. považované ulice, cesty, námestia, obecná zeleň, parky, atď. V tejto súvislosti si dovoľujeme upriamiť pozornosť na judikatúru Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej sú, **verejné priestranstvá ako materiálny statok, jedným z možných predmetov verejného užívania, medzi ktoré patrí napr. voda, pozemné komunikácie, krajina, les, ovzdušie, niektoré druhy energií a kmitočtové spektrum. Súčasná právna teória a prax chápe pod pojmom verejné užívanie verejného priestranstva užívanie všeobecne prístupných materiálnych statkov vopred neobmedzeným okruhom užívateľov. Musí ísť pri tom o také užívanie, ktoré zodpovedá povahe a účelu statku, a ktoré nevylučuje z obdobného užívania toho istého statku iných, aj len potenciálnych užívateľov. Aj keď vlastník má teoretické právo brániť sa proti všeobecnému**

užívaniu svojho majetku, vyňatie priestorov vlastnených súkromnými subjektmi a spĺňajúcich zákonné znaky verejného priestranstva z verejnoprávneho režimu verejného priestranstva by viedlo k podstatnému sťaženiu, či znemožneniu právnej regulácie spoločenských vzťahov, na ktorých má obec ako verejnoprávna korporácia verejný záujem.“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 Cdo 52/2009).

S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že za verejné priestranstvo sa považujú nielen pozemky vo vlastníctve a správe obce, ale akékoľvek materiálne statky, ktoré môžu byť predmetom verejného užívania, a preto pojem verejného priestranstva definovaný vo VZN je v súlade s ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti máme za to, že protest prokurátora je vo vzťahu k § 2 ods. 1 VZN nedôvodný.

Vo vzťahu k § 2 ods. 3 VZN – obecná zeleň

V zmysle § 2 ods. 3 VZN sa obecnou zeleňou rozumie „*trávnatý povrch, okrasné dreviny alebo kvety nachádzajúce sa na bežne voľne prístupných miestach v obci.*“

Podľa právneho názoru prokurátora nemôže byť verejná zeleň stotožnená s akoukoľvek zeleňou na území obce, môže sa jednať iba o zeleň na verejných priestranstvách vo vlastníctve obce v zastavanom území obce, ktoré sú voľne a bez obmedzenia všeobecne prístupné verejnosti, nie o zeleň na iných priestoroch, ktoré nie sú verejnými priestranstvami v zmysle vyššie uvedeného. Vychádzajúc z uvedeného je definícia obecnej zelene podľa názoru prokurátora nesprávna, nakoľko je neprimerane extenzívna.

K vyššie uvedenému tvrdeniu prokurátora je v prvom rade potrebné opäť uviesť, že protest prokurátora musí v zmysle § 22 ods. 3 zákona o prokuratúre okrem iného obsahovať presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré boli všeobecne záväzným nariadením obce porušené.

V predmetnom proteste však prokurátor bez tohto, aby presne označil ustanovenie zákona ako aj samotný zákon, ktoré mali byť § 2 ods. 3 VZN porušené, iba stroho skonštatoval, že § 2 ods. 3 VZN je nesprávny, nakoľko definícia v ňom obsiahnutá je neprimerane extenzívna. Vzhľadom na uvedené máme za to, že protest prokurátora v tejto časti je nedôvodný už len z toho dôvodu, že prokurátor nenamietá nezákonnosť tohto ustanovenia, ale jeho nesprávnosť, čo nie je dôvod pre podanie protestu prokurátora. Prokurátor je oprávnený skúmať súlad všeobecne záväzných nariadení obce so zákonom, a nie rozhodovať o ich správnosti a primeranosti. Taktiež je potrebné opätovne uviesť, že subjektívny názor prokurátora, že definícia pojmu obecná zeleň je neprimerane extenzívna nezakladá nezákonnosť takéto ustanovenia, za predpokladu, že táto definícia nie je v rozpore so zákonom. **S poukazom aj na skutočnosti uvedené vo vzťahu k ust. § 2 ods.1 VZN máme za to, že definícia pojmu obecná zeleň je v súlade s právnymi predpismi platnými na území SR, a preto je protest prokurátora aj v tejto časti nedôvodný.**

Vo vzťahu k § 3 ods. 2 VZN

Prokurátor v proteste uvádza, že obec môže vo VZN v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti pri výkone správy verejných priestranstiev upravovať práva a povinnosti len voči verejným priestranstvám, nie súkromným priestorom vo vlastníctve fyzických a právnických osôb hoci, by aj boli verejne prístupné.

K uvedenému tvrdeniu prokurátora je potrebné uviesť, že protest opäť neobsahuje presné označenie ustanovenia zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, ktoré bolo ust. § 3 ods. 2 porušené, preto nám opäť nie je zrejmé, ktorý právny predpis bol týmito ustanoveniami porušený. Napriek uvedenej skutočnosti si k tvrdeniam prokurátora dovoľujeme uviesť nasledovné:

V zmysle § 4 ods. 3 písm. h) zákona o obecnom zriadení „*obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na*

zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.“

V zmysle § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení **„obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.“**

V zmysle § 3 VZN ods. 2 *„Za čistotu a poriadok pri vykonávaní stavebných a iných odborných prác (napríklad výkopových, rekonštrukčných a iných) zodpovedá vlastník a právnická alebo fyzická osoba, vykonávajúca takéto práce (ďalej len „stavebník“). Stavebník je povinný označiť stavbu tabuľou s údajmi o označení stavby, menom a adresy stavebníka, termíne začatia a ukončenia stavby, menom a kontaktom na zodpovedného pracovníka a ďalšími údajmi vyplývajúcimi z osobitného predpisu“.*

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákona o obecnom zriadení, obec v § 3 ods. 2 VZN za účelom ochrany životného prostredia obce, vytvorenia zdravých podmienok pre život v obci a zabezpečenia verejného poriadku v obci, určila povinnosť stavebníkom označiť stavbu vyššie uvedenými údajmi. S poukazom na skutočnosť, že obec je oprávnená pri výkone samosprávy chrániť jednak životné prostredie ako aj zabezpečovať verejný poriadok, máme za to, že napadnuté ustanovenie VZN je v súlade so zákonom o obecnom zriadení, nakoľko napadnutým ustanovením obec zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku v obci.

Vo vzťahu k § 5 ods. 1 VZN

V zmysle § 5 ods. 1 VZN *„Vlastník nehnuteľností je povinný nehnuteľnosť na vlastné náklady upraviť a udržiavať tak, aby nečistota (napr. smeti, papiere, prach, blato a pod.) nebola na verejné priestranstvo alebo susedné pozemky zanášaná vetrom, vozidlom, prípadne splavovaná dažďom, polievaním, aby neprekážala občanom používajúci verejných priestranstiev (napr. previsajúce konáre kríkov a stromov). Konáre stromov a kríkov prečnievajúce na chodník a/alebo miestnu komunikáciu je vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti povinný obstrihať do výšky 2,5 m a konáre prípadne vetvy presahujúceho jeho nehnuteľnosť upraviť tak, aby neprekážali chodcom, nesťažovali cestnú premávku a nezasahovali vzdušné elektrické vedenia a nezakrývali dopravné značenia a zariadenia.“*

V zmysle § 5 ods. 5 VZN *„Nehuteľnosť, ktorá susedí s chodníkom alebo komunikáciou musí byť na strane susediacej s chodníkom opatrená riadnymi funkčnými odparovými žlabmi a rúrami, aby dažďová voda nestekala zo striech priamo na chodník a/alebo komunikáciu, ale výlučne do vsakovacích jám umiestnených na nehnuteľnosti.“*

K napadnutému ustanoveniu § 5 ods. 1 VZN uvádzame, že účelom tohto ustanovenia je chrániť životné prostredie obce Marianka a zdravý spôsob života obyvateľov obce. Obec pri výkone samosprávy v zmysle § 4 ods. 3 písm. f) a h) vykonáva správu verejných priestranstiev a utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života v obci. Vzhľadom na uvedené máme za to, že obec Marianka je v rámci správy verejných priestranstiev a utvárania podmienok na ochranu životného prostredia oprávnená určovať minimálne vo vzťahu k verejným priestranstvám povinnosti fyzickým a právnickým osobám na ochranu životného prostredia.

Vo vzťahu k druhej vete ust. § 5 ods. 1 a § 5 ods. 5 VZN obec Marianka uvádza, že obec je oprávnená v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov upraviť rozsah povinností vlastníkov nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou všeobecne záväzným nariadením.

V zmysle § 9 ods. 2 druhá veta zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách *„závady v schodnosti chodníkov priliehajúcich k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prieťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, porušením alebo snehom.“*

V zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách *„Rozsah povinností uvedených v odseku 2 upravujú s približnutím na miestne pomery obce svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.“*

V zmysle § 9 ods. 5 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách „Pri znečistení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závalu v zjazdovosti, je povinný ten, kto znečistenie spôsobil, bez prieťahov ho odstrániť a komunikáciu uviesť do pôvodného stavu; ak sa tak nestane, je povinný uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu.“

S poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona o pozemných komunikáciách máme za to, že protest prokurátora v tejto časti nie je dôvodný, nakoľko zákon o pozemných komunikáciách splnomocňuje obec na úpravu takýchto povinností všeobecne záväzným nariadením.

Vo vzťahu k § 5 ods. 4, 6, 7, 8 VZN

V zmysle § 5 ods. 4 VZN „Vlastník nehnuteľností je povinný na vlastné náklady udržiavať nehnuteľnosť tak, aby svojim stavom (napr. opadajúca omietka, deravé odpadové žľaby a riny, preplnené kontajnery a kontajnerové stojiská, koše na odpady, plagáty a nápisy na miestach, ktoré nie sú na to určené a pod.) nenarúšala vzhľad obce a prostredie obce a neohrozovala bezpečnosť osôb.“

V zmysle § 5 ods. 6 VZN „Vlastník nehnuteľností bez ohľadu na to, či nehnuteľnosť je alebo nie je oplotená je povinný odstraňovať burinu počas celého vegetačného obdobia, odstraňovať invázne druhy rastlín, zamedziť k ich opätovnému šíreniu a zabezpečiť kosenie pozemku do začiatku kvitnutia, najneskôr do 30.05. kalendárneho roka. Zoznam inváznych druhov rastlín ustanovilo Ministerstvo životného prostredia vo vyhláske 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny.“

V zmysle § 5 ods. 7 VZN „Vlastník nehnuteľností je povinný zamedzovať rozširovaniu hlodavcov udržiavaním čistoty, najmä v pivničných a hospodárskych priestoroch. V prípade ich zvýšeného výskytu je povinný na vlastné náklady zabezpečiť deratizáciu nehnuteľností.“

V zmysle § 5 ods. 8 VZN „Vlastník nehnuteľností je povinný vykonať opatrenia k zamedženiu šírenia nepríjemného hmyzu a v prípade potreby zabezpečiť na vlastné náklady dezinfekciu.“

Vo vzťahu k § 5 ods. 4, 6-8 VZN uvádzame, že obec je oprávnená ukladať vlastníkom nehnuteľnosti povinnosť udržiavať nehnuteľnosť, odstraňovať burinu a invázne druhy rastlín ako aj povinnosť zamedzovať šíreniu hlodavcov a nepríjemného hmyzu na základe ust. § 4 ods. 3 písm. h) zákona o obecnom zriadení, v zmysle ktorého obec utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce a chráni životné prostredie. V prípade, ak by nedochádzalo k odstraňovaniu burín a inváznych druhov rastlín došlo by k zhoršeniu kvality životného prostredia, keďže z burín rastúcich na pozemku sa do ovzdušia šíria alergény. Zvýšeným výskytom hlodavcov a nepríjemného hmyzu by mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia obyvateľov obce a k šíreniu nebezpečných chorôb.

Vo vzťahu § 4 ods. 2 písm. q)

Podľa názoru prokurátora obec Marianka týmto ustanovením porušila zákon č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov, nakoľko uložila generálny zákaz požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách. Podľa názoru prokurátora je obec v zmysle § 2 ods. 4 zákona 219/1996 Z.z. oprávnená na obmedzenie alebo zákaz predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov len v určitých hodinách alebo dňoch, a to v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín, alebo na iných verejne prístupných miestach.

K uvedenému tvrdeniu uvádzame nasledovné:

V zmysle § 4 ods. 2 písm. q) VZN „Na verejných priestranstvách sa zakazuje predávať, podávať a konzumovať alkoholické nápoje. Toto obmedzenie neplatí v dobe konania kultúrnej, športovej, spoločenskej, resp. inej akcie na konanie, ktorej dala obec súhlas.“

V zmysle § 2 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane o pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov **„Obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých**

častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať z dôvodu ochrany verejného poriadku podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov aj na iných verejne prístupných miestach.“

Z dikcie citovaného ustanovenia zákona žiadnym spôsobom nevyplýva, že by obec nebola oprávnená uložiť generálny zákaz podávania alebo požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach, práve naopak na uloženie takéhoto zákazu ju oprávňuje samotné ust. § 2 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov.

Vo vzťahu k § 4 ods. 2 písm. r)

Podľa názoru prokurátora zákaz požívania omamných a psychotropných látok je zbytočný nakoľko držba a prechovávanie týchto látok je zakázaná a trestná v akomkoľvek množstve.

V zmysle § 4 ods. 2 písm. r) VZN „*Na verejných priestranstvách sa zakazuje požívať omamné a psychotropné látky.*“

K vedenému tvrdeniu prokurátora je potrebné uviesť, že protest opäť neobsahuje presné označenie ustanovenia zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, ktoré bolo ust. § 4 ods. 2 písm. r) VZN porušené, preto nám opäť nie je zrejmé, ktorý právny predpis bol týmto ustanovením porušený. Napriek uvedenej skutočnosti je však potrebné uviesť, že skutočnosť, že požívanie omamných a psychotropných látok je vo všeobecnosti zakázané a trestné, nevyklučuje oprávnenosť obce v zmysle § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení takýto zákaz upraviť osobitne vo svojom všeobecne záväznom nariadení, nakoľko na uloženie takejto povinnosti ju splnomocňuje samotný zákon o obecnom zriadení, a to vo svojom ust. § 4 ods. 3 písm. n), v zmysle ktorého obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejný poriadok v obci a nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, obec za účelom zabezpečenia verejného poriadku v obci, ako aj z dôvodu výchovného pôsobenia na občanov, vo VZN osobitne uložila zákaz požívať omamné a psychotropné látky, napriek skutočnosti, že požívanie týchto látok je trestné podľa Trestného zákona.

Vo vzťahu k § 6 VZN

Podľa názoru prokurátora zákazy upravené v § 6 VZN prekračujú normotvornú právomoc obce v zmysle § 63 ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Ďalej prokurátor uvádza, že zákon o vodách v § 77 upravuje, ktoré konanie na úseku vôd, vodných tokov a vodných stavieb naplnia znaky priestupku alebo správneho deliktu a obec by nemala tieto povinnosti (zákazy) duplicitne upravovať a už vôbec nie duplicitne rozširovať alebo zužovať.

K uvedeným tvrdeniam uvádzame nasledovné:

V zmysle § 4 ods. 3 písm. g) zákona o obecnom zriadení „**obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu.**“

V zmysle § 4 ods. 3 písm. h) zákona o obecnom zriadení „**obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.**“

Spoukazom na citované ustanovenia zákona o obecnom zriadení je potrebné uviesť, že ustanovenie § 6 VZN je výsledkom normotvornej činnosti obce na úrovni samosprávy, a nie v rámci preneseného výkonu štátnej správy (v zmysle ust. § 63 ods. 4 zákona o vodách), nakoľko obec Marianka prijala predmetné ustanovenie v zmysle ust. 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení v spojení s § 4 ods. 3

písm g) a h) zákona o obecnom zriadení za účelom ochrany životného prostredia a vytvorenia podmienok na zdravý spôsob života obyvateľov obce.

Vo vzťahu k § 7 ods. 1 VZN

Podľa právneho názoru prokurátora obec nie je oprávnená určovať časové obdobie nočného pokoja ani vo VZN dotvárať priestupkové právo, prípadne podávať výklad pojmov zákonného ustanovenia upravujúceho skutkovú podstatu priestupku v zmysle § 47 ods. 1 písm b) zákona o priestupkoch, v zmysle ktorého sa priestupku dopustí ten, kto poruší nočný kľud.

K tvrdeniu prokurátora uvádzame, že protest opäť neobsahuje presné označenie ustanovenia zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, ktoré bolo ust. § 7 ods. 1 VZN porušené, preto nám opäť nie je zrejmé, ktorý právny predpis bol týmto ustanovením porušený.

K tvrdeniu prokurátora, že obec nie je oprávnená určovať časové pásmo nočného pokoja uvádzame, že toto oprávnenie obce ako aj oprávnenie ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je v určitom čase zakázané vyplýva priamo z ust. § 4 ods. 3 písm. n) zákona o obecnom zriadení, v zmysle ktorého obec pri výkone samosprávy **zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste.** S poukazom na citované zákonné ustanovenie je tak možné vyvodiť záver, že v tomto prípade sa nejedná o dotváranie priestupkového práva, ale ide o výkon oprávnení obce v rámci samosprávy, a to na úseku zabezpečovania verejného poriadku v obci, a preto protest prokurátora v tejto časti nie je dôvodný.

Vo vzťahu k § 8 ods. 9, 11 VZN

V zmysle § 8 ods. 9 VZN „*Vlastník žumpy musí zabezpečiť jej vyprázdňovanie v intervaloch primeraných kapacite žumpy, a to na vlastné náklady prostredníctvom právnických alebo fyzických osôb.*“

V zmysle § 8 ods. 11 VZN „*Vlastník nehnuteľnosti, ktorá nie je pripojená na kanalizáciu je povinný zneškodňovať odpadové vody zo žumpy zákonným spôsobom a minimálne 2x ročne predložiť obci doklad o spôsobe nakladania s odpadovými vodami vystavený právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenou na podnikanie.*“

Podľa právneho názoru prokurátora obec nemôže upravovať povinnosti vlastníkov nehnuteľností a už vôbec nie je oprávnená určovať minimálny vývoz žump (2x ročne).

K uvedenému tvrdeniu prokurátora je potrebné uviesť, že protest opäť neobsahuje presné označenie ustanovenia zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, ktoré bolo ust. § 8 ods. 9,11 VZN porušené, preto nám opäť nie je zrejmé, ktorý právny predpis bol týmto ustanoveniami porušený. Napriek uvedenej skutočnosti k tvrdeniam prokurátora uvádzame nasledovné:

V zmysle **§ 4 ods. 3 písm. g) zákona o obecnom zriadení** „*obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, **udržiavanie čistoty v obci**, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, **odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump** a miestnu verejnú dopravu.*“

V zmysle **§ 36 ods. 7 písm. a) zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách** v znení neskorších predpisov „*Obec zabezpečuje podmienky na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu, na odvádzanie, prípadne zneškodňovanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou od jej obyvateľov a ďalších osôb v obci, na vyprázdňovanie obsahu domových žump v obci, v ktorej nie je verejná kanalizácia, na núdzové zásobovanie pitnou vodou, na náhradné zásobovanie pitnou vodou a na odvádzanie odpadových vôd.*“

V zmysle **§ 36 ods. 7 písm. c) zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách** v znení neskorších predpisov „*Obec vydáva všeobecne záväzné nariadenie o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žump podľa miestnych podmienok.*“

V prvom rade je potrebné uviesť, že obec neurčuje napadnutými ustanoveniami minimálny vývoz žúmp, a to 2x ročne ako tvrdí prokurátor, ale upravuje povinnosť vlastníkov žumpy zabezpečiť jej vyprázdňovanie **v intervaloch primeraných kapacity žumpy**. Z dikcie citovaných ustanovení zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách jednoznačne vyplýva, že obec je oprávnená vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým upraví podmienky zneškodňovania obsahu žúmp, a preto protest prokurátora v tejto časti nie je dôvodný.

Vo vzťahu k § 9 ods. 3 VZN

Podľa právneho názoru prokurátora obec nie je oprávnená vo VZN dotvárať skutkové podstaty priestupkov alebo iných správnych deliktov.

K vyššie uvedenému tvrdeniu prokurátora, uvádzame nasledovné:

Obec Marianka napadnutým VZN žiadnym spôsobom nedovára skutkové podstaty priestupkov alebo správnych deliktov. V napadnutom ustanovení § 9 ods. 3 VZN sa jednoznačne uvádza, že porušenie ustanovení VZN bude posudzované v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ako priestupok proti poriadku v správe (ktorého skutková podstata je vymedzená zákonom o priestupkoch) alebo ako porušenie všeobecne záväzného nariadenia v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, (skutková podstata ktorého je vymedzená zákonom o obecnom zriadení).

V zmysle § 46 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov *„Priestupkom proti poriadku v správe je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 21 až 45, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takýmto konaním sťažuje plnenie úloh štátnej správy alebo obcí. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.“*

Navyše zákon o priestupkoch upravuje § 48 aj **priestupok proti verejnému poriadku**, ktorým je *„porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním obrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.“*

S poukazom na vyššie citované ustanovenie je zrejmé, že skutkové podstaty priestupkov za porušenie všeobecne záväzného nariadenia obce upravuje samotný zákon o priestupkoch a nie VZN obce.

Vzhľadom na vyššie uvedené odporúčame obecnému zastupiteľstvu, aby protestu prokurátora vo vzťahu k ust. § 3 ods. 1, 2 a § 9 ods. 4 VZN vyhovel. Vo zvyšnej časti odporúčame protestu nevyhovieť.

S pozdravom

Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o.
JUDr. Mária Sokolová
konateľ